

Μ Α Θ Η Μ Α Τ Ι Κ Α
Θ Ε Τ Ι Κ Η Σ Κ Α Ι Τ Ε Χ Ν Ο Λ Ο Γ Ι Κ Η Σ Κ Α Τ Ε Υ Θ Υ Ν Σ Η Σ

ΘΕΜΑ 1°

Α. Έστω μια συνάρτηση f ορισμένη σ' ένα διάστημα Δ και χ_0 ένα εσωτερικό σημείο του Δ . Αν η f παρουσιάζει τοπικό ακρότατο στο χ_0 και είναι παραγωγίσιμη στο σημείο αυτό, να αποδείξετε ότι $f'(\chi_0)=0$

Μονάδες 10

Β. Πότε μια συνάρτηση f λέμε ότι είναι παραγωγίσιμη σε ένα σημείο X_0 του πεδίου ορισμού της;

Μονάδες 5

Γ. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν γράφοντας στο τετράδιο σας τη λέξη **Σωστό ή Λάθος** δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί σε κάθε πρόταση.

α. Η διανυσματική ακτίνα του αθροίσματος δυο μιγαδικών αριθμών είναι το άθροισμα των διανυσματικών ακτινών τους.

Μονάδες 2

β. $\lim_{x \rightarrow x_0} f(x) = \ell$, αν και μόνο αν $\lim_{x \rightarrow x_0^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow x_0^+} f(x) = \ell$

Μονάδες 2

γ. Αν οι συναρτήσεις f, g είναι παραγωγίσιμες στο X_0 , τότε η συνάρτηση fg είναι παραγωγίσιμη στο X_0 και ισχύει: $(f \cdot g)'(x_0) = f'(x_0)g'(x_0)$

Μονάδες 2

δ. Έστω μια συνάρτηση f , η οποία είναι συνεχής σε ένα διάστημα Δ . Αν $f'(x) > 0$ σε κάθε εσωτερικό σημείο χ του Δ , τότε η f είναι γνησίως φθίνουσα σε όλο το Δ .

Μονάδες 2

ε. Έστω f μια συνεχής συνάρτηση σ' ένα διάστημα $[\alpha, \beta]$. Αν G είναι μια παράγουσα της f στο $[\alpha, \beta]$, τότε

$$\int_{\alpha}^{\beta} f(t)dt = G(\beta) - G(\alpha)$$

Μονάδες 2

ΘΕΜΑ 2°

Δίνεται η συνάρτηση f με τύπο $f(x) = x^2 \ln x$.

α. Να βρείτε το πεδίο ορισμού της συνάρτησης f , να μελετήσετε την μονοτονία της και να βρείτε τα ακρότατα.

Μονάδες 10

β. Να μελετήσετε την f ως προς την κυρτότητα και να βρείτε τα σημεία καμπής.

Μονάδες 8

γ. Να βρείτε το σύνολο τιμών της f .

Μονάδες 7

ΘΕΜΑ 3^ο

Δίνεται η συνάρτηση $g(x)=e^x f(x)$, όπου f συνάρτηση παραγωγίσιμη στο $\mathbb{R}$ και $f(0)=f\left(\frac{3}{2}\right)=0$.

α. Να αποδείξετε ότι υπάρχει ένα τουλάχιστο $\xi \in \left(0, \frac{3}{2}\right)$ τέτοιο ώστε $f'(\xi) = -f(\xi)$.

Μονάδες 8

β. Εάν $f(x)=2x^2-3x$, να υπολογίσετε το ολοκλήρωμα $I(a)=\int_a^0 g(x)dx$, $a \in \mathbb{R}$

Μονάδες 8

γ. Να βρείτε το όριο $\lim_{a \rightarrow -\infty} I(a)$

Μονάδες 9**ΘΕΜΑ 4^ο**

Έστω η συνεχής συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ τέτοια ώστε $f(1)=1$. Αν για κάθε $x \in \mathbb{R}$, ισχύει

$$g(x) = \int_1^{x^3} |z|f(t)dt - 3 \left| z + \frac{1}{z} \right| (x-1) \geq 0,$$

όπου $z = \alpha + \beta i \in \mathbb{C}$, με $\alpha, \beta \in \mathbb{R}^*$, τότε:

α. Να αποδείξετε ότι η συνάρτηση g είναι παραγωγίσιμη στο $\mathbb{R}$ και να βρείτε τη g' .

Μονάδες 5

β. Να αποδείξετε ότι $|z| = \left| z + \frac{1}{z} \right|$

Μονάδες 8

γ. Με δεδομένη τη σχέση του ερωτήματος **β** να αποδείξετε ότι $\operatorname{Re}(z^2) = -1/2$.

Μονάδες 6

δ. Αν επιπλέον $f(2)=\alpha > 0$, $f(3)=\beta$ και $\alpha > \beta$, να αποδείξετε ότι υπάρχει $x_0 \in (2,3)$ τέτοιο ώστε $f(x_0)=0$.

Μονάδες 6

Α Π Α Ν Τ Η Σ Ε Ι Σ

ΘΕΜΑ 1°

A. Σχολικό βιβλίο σελ. 260,261

B. Σχολικό βιβλίο σελ. 213

Γ. $\alpha \rightarrow \Sigma$ $\beta \rightarrow \Sigma$ $\gamma \rightarrow \Lambda$ $\delta \rightarrow \Lambda$ $\epsilon \rightarrow \Sigma$

ΘΕΜΑ 2°

α. Η f έχει πεδίο ορισμού $\Lambda=(0,+\infty)$ και είναι παραγωγίσιμη στο Λ με:
 $f'(x)=x(2\ln x+1)$

$$f'(x) \geq 0 \Leftrightarrow 2 \ln x + 1 \geq 0 \Leftrightarrow x \geq \frac{1}{\sqrt{e}}$$

Το πρόσημο της f' , η μονοτονία και τα ακρότατα της f φαίνονται στον παρακάτω πίνακα.

x	0	$\frac{1}{\sqrt{e}}$	$+\infty$
$f'(x)$	-	0	+
$f(x)$	↘ min ↗		

Η f είναι γνησίως φθίνουσα στο $\left(0, \frac{1}{\sqrt{e}}\right]$ και γνησίως αύξουσα στο $\left[\frac{1}{\sqrt{e}}, +\infty\right)$

Στο $x = \frac{1}{\sqrt{e}}$ παρουσιάζει ολικό ελάχιστο το $f\left(\frac{1}{\sqrt{e}}\right) = -\frac{1}{2e}$

β. $f''(x) = 2\ln x + 3$

$$f''(x) \geq 0 \Leftrightarrow x \geq e^{-\frac{3}{2}} \Leftrightarrow x \geq \frac{1}{e\sqrt{e}}$$

Το πρόσημο της f'' , η κυρτότητα και τα σημεία καμπής φαίνονται στον παρακάτω πίνακα.

x	0	$\frac{1}{e\sqrt{e}}$	$+\infty$
$f''(x)$	-	0	+
$f(x)$	↪ σ.κ. ↩		

Η f είναι κοίλη στο $\left(0, \frac{1}{e\sqrt{e}}\right]$ και κυρτή στο $\left[\frac{1}{e\sqrt{e}}, +\infty\right)$

Το σημείο καμπής είναι το $\Sigma\left(\frac{1}{e\sqrt{e}}, -\frac{3}{2e^3}\right)$

$$\gamma. \lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0^+} (x^2 \cdot \ln x) = \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{\ln x}{\frac{1}{x^2}} = \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{(\ln x)'}{\left(\frac{1}{x^2}\right)'} = \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{-x^2}{2} = 0$$

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} (x^2 \cdot \ln x) = +\infty \text{ αφού } \lim_{x \rightarrow +\infty} x^2 = +\infty \text{ και } \lim_{x \rightarrow +\infty} \ln x = +\infty$$

$$\text{Αν } x \in A_1 = \left(0, \frac{1}{e\sqrt{e}}\right] \text{ τότε } f(A_1) = \left[-\frac{1}{2e}, 0\right)$$

$$\text{Αν } x \in A_2 = \left(\frac{1}{e\sqrt{e}}, +\infty\right) \text{ τότε } f(A_2) = \left[-\frac{1}{2e}, +\infty\right)$$

$$\text{Άρα } f(A) = f(A_1) \cup f(A_2) = \left[-\frac{1}{2e}, +\infty\right)$$

ΘΕΜΑ 3^ο

α. Η f ως παραγωγίσιμη στο $\mathbb{R}$ είναι και συνεχής στο $\mathbb{R}$. Η g είναι συνεχής στο $[0, 3/2]$ ως γινόμενο συνεχών συναρτήσεων. Η g παραγωγίσιμη στο $(0, 3/2)$ ως γινόμενο παραγωγίσιμων συναρτήσεων με

$$g'(x) = e^x \cdot f(x) + e^x \cdot f'(x)$$

$$g(0) = f(0) = 0$$

$$g\left(\frac{3}{2}\right) = e^{\frac{3}{2}} \cdot f\left(\frac{3}{2}\right) = 0$$

Άρα $g(0) = g(3/2)$. Από Θ. Rolle υπάρχει τουλάχιστον ένα $\xi \in (0, 3/2)$ τέτοιο ώστε:

$$g'(\xi) = 0 \Leftrightarrow e^\xi (f(\xi) + f'(\xi)) = 0 \Leftrightarrow f'(\xi) = -f(\xi).$$

$$\beta. \text{ Αν } a=0 \text{ τότε } I(a) = \int_a^0 g(x) dx = 0$$

$$\text{Αν } a < 0 \text{ τότε } I(a) = \int_a^0 e^x (2x^2 - 3x) dx = \int_a^0 (e^x)' (2x^2 - 3x) dx$$

$$= \left[e^x (2x^2 - 3x) \right]_a^0 - \int_a^0 e^x (4x - 3) dx = -e^a (2a^2 - 3a) - \left[e^x (4x - 3) \right]_a^0 + \int_a^0 4e^x dx =$$

$$= -e^a (2a^2 - 3a) + 3 + e^a (4a - 3) + 4 \left[e^x \right]_a^0 =$$

$$= -e^a (2a^2 - 3a) + 3 + e^a (4a - 3) + 4(1 - e^a) = e^a (-2a^2 + 7a - 7) + 7.$$

$$\text{Αν } I(a) = - \int_0^a e^x (2x^2 - 3x) dx =$$

$$= - \left[e^a (2a^2 - 7a + 7) - 7 \right] = e^a (-2a^2 + 7a - 7) + 7$$

$$\gamma. \lim_{a \rightarrow -\infty} I(a) = \lim_{a \rightarrow -\infty} \left[e^a (-2a^2 + 7a - 7) + 7 \right]$$

$$\lim_{a \rightarrow -\infty} [e^a(-2a^2+7a-7)] = \lim_{a \rightarrow -\infty} \frac{-2a^2+7a-7}{e^{-a}} \stackrel{\left(\frac{-\infty}{+\infty}\right)}{=} \lim_{a \rightarrow -\infty} \frac{(-2a^2+7a-7)'}{(e^{-a})'}$$

$$\lim_{a \rightarrow -\infty} \frac{-4a+7}{-e^{-a}} \stackrel{\left(\frac{+\infty}{-\infty}\right)}{=} \lim_{a \rightarrow -\infty} \frac{(-4a+7)'}{(-e^{-a})'} = \lim_{a \rightarrow -\infty} \frac{-4}{e^{-a}} = 0. \text{ Άρα } \lim_{a \rightarrow -\infty} I(a) = 0+7=7$$

ΘΕΜΑ 4^ο

$$\alpha. g(x) = |z| \int_1^{x^3} f(t) dt - 3 \left| z + \frac{1}{z} \right| (x-1), \quad x \in \mathbb{R}$$

Η f είναι συνεχής στο $\mathbb{R}$ οπότε $\int_1^x f(t) dt$ είναι παραγωγίσιμη στο $\mathbb{R}$. Άρα

$\int_1^{x^3} f(t) dt$ είναι παραγωγίσιμη στο $\mathbb{R}$ ως σύνθεση παραγωγίσιμων συναρτήσεων. Άρα η g είναι παραγωγίσιμη στο $\mathbb{R}$ ως άθροισμα παραγωγίσιμων συναρτήσεων με $g'(x) = |z| f(x^3) 3x^2 - 3 \left| z + \frac{1}{z} \right|$

β. Επειδή $g(1)=0$ είναι $g(x) \geq g(1)$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$. Άρα η g παρουσιάζει ελάχιστο στο $x_0=1$.

$$\text{Σύμφωνα με το Θ. Fermat } g'(1)=0 \Leftrightarrow 3|z| f(1) - 3 \left| z + \frac{1}{z} \right| = 0 \Leftrightarrow |z| = \left| z + \frac{1}{z} \right|$$

$$\gamma. |z| = \left| z + \frac{1}{z} \right| \Leftrightarrow |z|^2 = \left| z + \frac{1}{z} \right|^2 \Leftrightarrow z \cdot \bar{z} = \left(z + \frac{1}{z} \right) \left(\bar{z} + \frac{1}{\bar{z}} \right) \Leftrightarrow$$

$$z\bar{z} = z\bar{z} + \frac{z}{\bar{z}} + \frac{\bar{z}}{z} + \frac{1}{z\bar{z}} \Leftrightarrow$$

$$\delta. z^2 = (\alpha + \beta)^2 = \alpha^2 - \beta^2 + 2\alpha\beta$$

$\text{Re}(z^2) = \alpha^2 - \beta^2 = -1/2$. Άρα $(\alpha + \beta)(\alpha - \beta) = -1/2 < 0$ και αφού $\alpha - \beta > 0$ τότε

$$\left. \begin{array}{l} f(2) = \alpha > 0 \\ f(3) = \beta < 0 \end{array} \right\} f(2) \cdot f(3) < 0$$

Από Θ. Bolzano υπάρχει $x_0 \in (2, 3)$ τέτοιο ώστε $f(x_0) = 0$.